

Sparisjóður Strandamanna ses.

Ársreikningur

2017



Sparisjóður Strandamanna
Hafnarbraut 19
510 Hólmavík
kt. 610269-4199

Sparisjóður Strandamanna ses.

Ársreikningur

2017

Efnisyfirlit

Skýrsla stjórnar og sparisjóðsstjóra	2
Áritun óháðra endurskoðenda	3-4
Rekstrarreikningur	5
Efnahagsreikningur	6
Eiginfjáryfirlit	7
Yfirlit um sjóðstreymi	8
Skýringar	9-26

Skýrsla stjórnar

Ársreikningur Sparisjóðs Strandamanna ses. fyrir árið 2017 er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnanna.

Hagnaður sparisjóðsins á tímabilinu nam kr. 33.468 þús. Samkvæmt efnahagsreikningi nema eignir hans kr. 3.749.226 þús, bókfært eigið fé í árslok er kr. 329.903 þús. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 27,7% en má lægst vera 8%.

Í lok tímabilsins voru stofnfjáraðilar 103 en voru 102 í upphafi árs og nam útgefið stofnfé Sparisjóðsins kr. 275.483 þús í árslok 2017. Enginn aðili á yfir 5% eignarhlut. Á árinu störfuðu að meðaltali fimm manns hjá sjóðnum og námu launagreiðslur ársins um 56 millj. kr.

Útlán sparisjóðsins hækka aðeins á milli ára og eru möguleikar sjóðsins til frekari útlánaaukningar nokkrir með hækkanði eiginfjárstöðu og áframhaldandi háum innlánnum.

Stjórn leggur til að greiddur verði 6% arður af stofnfé og auk þess verði 6% fært til hækunar á stofnfé í samræmi við verðlagsþróun. Stjórn vísar að öðru leyti í ársreikninginn um ráðstöfun hagnaðar og aðrar breytingar á eiginfjárreikningnum.

Upplýsingar um áhættustýringu og áhættuþætti í rekstri sjóðsins er að finna í skýringu 21 með ársreikningnum.

Stjórnarhættir

Í mars 2018 samþykkti stjórn sjóðsins yfirlýsingu um stjórnarhætti til að skerpa á mikilvægi góðra stjórnarháttá hjá sjóðnum. Yfirlýsingin byggir m.a. á lögum nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, lögum nr. 75/2010, samþykktum sjóðsins ásamt öðrum lögum, reglugerðum og samþykktum sem við eiga. Við gerð yfirlýsingarinnar og innleiðingu starfshátta til samræmis við hana var fylgt tilmælum 5. útgáfu Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja sem Viðskiptaráð Íslands, Samtök atvinnulífsins og Kauphöll Íslands gáfu út í maí 2015. Yfirlýsingu um stjórnarhætti má sjá á heimasíðu sjóðsins, www.spstr.is

Stjórn Sparisjóðs Strandamanna telur góða stjórnarhætti vera forsendu trausts samskipta stofnfjáraðila, stjórnar, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila.

Endurskoðunarfyrirtækið Ernst & Young annast innri endurskoðun hjá sjóðnum og einnig er starfandi endurskoðunarnefnd hjá sjóðnum.

Ófjárhagslegar upplýsingar

Samkvæmt samþykktum sínum mun sjóðurinn sinna samfélagslegu hlutverki í samræmi við ákvæði 61. gr. laga um fjármálafyrirtæki, nánar tiltekið með því að láta gott af sér leiða og standa vörð um og þróa atvinnulíf, mannlíf og velferð. Þá mun sjóðurinn styðja við íþrótt- og askulýðsstarf og menningar- og líknarmál. Þessu hlutverki er meðal annars sinnt með ráðstöfun á fjárhæð sem nemur hluta hagnaðar samkvæmt 1. mgr. 63 gr. laga um fjármálafyrirtæki. Sjá nánar á heimasíðu sjóðsins, www.spar.is

Það er álit stjórnar og sparisjóðsstjóra Sparisjóðs Strandamanna ses. að í ársreikningi þessum komi fram allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að glöggva sig á stöðu Sparisjóðsins í árslok, rekstrarárangri og fjárhagslegri þróun á árinu. Stjórn og sparisjóðsstjóri Sparisjóðs Strandamanna staðfesta hér með ársreikning Sparisjóðsins fyrir árið 2017 með undirritun sinni.

Hólmavík, 24. mars 2018

Í stjórn

Björn Torfason
Guðjón Guðgeirsson
Yvonne-Matthildur Jónsson
Jenný Jencsó Lúka
Victor Althar Eyvindsson

Sparisjóðsstjóri

Eiríkur B. Stefánsson

Áritun óháðra endurskoðenda

Til stjórnar og stofnfjáraðila í Sparisjóði Strandamanna ses.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Sparisjóðs Strandamanna ses. fyrir árið 2017. Ársreikningurinn hefur að geyma rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit um breytingu á eigin fé, yfirlit um sjóðstreymi, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2017, efnahag hans 31. desember 2017 og breytingu á handbæru fé á árinu 2017, í samræmi við lög um ársreikninga.

Grundvöllur fyrir áliti

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda hér að neðan. Við erum óháð Sparisjóð Strandamanna ses. í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og sparisjóðsstjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar innifela skýrslu stjórnar.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki yfir aðrar upplýsingar og við ályktum hvorki um, né veitum staðfestingu á efni þeirra ef frá er talin sú staðfesting varðandi skýrslu stjórnar sem fram kemur hér að neðan.

Í tengslum við endurskoðun okkar berum við ábyrgð á að lesa framangreindar aðrar upplýsingar og skoða hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða þekkingu okkar sem við höfum aflað við endurskoðunina eða virðast að öðru leyti innifela verulegar skekkjur. Ef við komumst að þeirri niðurstöðu, byggt á þeirri vinnu sem við höfum framkvæmt, að það séu verulegar skekkjur í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Það er ekkert sem við þurfum að skýra frá hvað þetta varðar.

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og sparisjóðsstjóra á ársreikningnum

Stjórn og sparisjóðsstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga. Stjórn og sparisjóðsstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og sparisjóðsstjóri ábyrg fyrir því að meta rekstrarhæfi Sparisjóðs Strandamanna ses. Ef við á, skulu stjórn og framkvæmdastjóri setja fram viðeigandi skýringar um rekstrarhæfi og hvers vegna þau ákváðu að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og sparisjóðsstjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafi enga aðra raunhæfa möguleika.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar.

Nægjanlega vissu er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Áritun óháðra endurskoðenda

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitung við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, hönnum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalfals, misvísandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.
- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að hanna viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits félagsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir sem notaðar eru, og tengdar skýringar, séu viðeigandi og hvort reikningshaldslegt mat stjórnenda sé raunhæft.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi þurfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi félagsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar við ársreikninginn með tilliti til glöggrar myndar.

Okkur ber skylda til að upplýsa stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirlit sem komu fram í endurskoðuninni, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur siðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum sett til að tryggja óhæði okkar.

Kópavogur, 24. mars 2018.

Deloitte ehf.

Pálína Árnadóttir
Endurskoðandi

Guðmundur Ingólfsson
Endurskoðandi

Rekstrarreikningur ársins 2017

	Skýr.	2017	2016
Vaxtatekjur		199.352	212.592
Vaxtagjöld		(71.264)	(92.036)
Hreinar vaxtatekjur	4	128.088	120.556
Þjónustutekjur		39.328	27.355
Þjónustugjöld		(3.064)	(2.481)
Hreinar þjónustutekjur	5	36.264	24.874
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum	6	3.228	1.499
Gengismunur		(2.610)	35
Aðrar rekstrartekjur	7	12.948	12.737
		13.565	14.271
Hreinar rekstrartekjur		177.917	159.701
Laun og launatengd gjöld	8	(56.052)	(49.770)
Annar rekstrarkostnaður	9	(99.828)	(84.029)
Afskriftir rekstrarfjármuna	13	(1.498)	(784)
		(157.379)	(134.583)
Upplausn úr afskriftarreikningi útlána	11	12.929	5.938
Hagnaður fyrir skatta		33.468	31.056
Tekjuskattur	10	0	(3.034)
Hagnaður		33.468	28.022

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

	Skýr.	31.12.2017	31.12.2016
Eignir			
Sjóður og innstæður í Seðlabanka		2.334.216	1.883.737
Kröfur á lánastofnanir		63.890	15.317
Útlán og kröfur	11	1.257.024	1.120.500
Skuldabréf	12	59.592	55.679
Hlutabréf	12	6.103	6.932
Rekstrarfjármunir	13	11.477	9.744
Aðrar eignir	14	10.056	15.703
Skatteign	10	6.868	6.868
Eignir samtals		<u>3.749.226</u>	<u>3.114.480</u>
Skuldir			
Almenn innlán	15	3.370.753	2.760.570
Lífeyrisskuldbinding	16	7.500	7.500
Aðrar skuldir	17	41.070	34.082
Skuldir samtals		<u>3.419.323</u>	<u>2.802.152</u>
Eigið fé	18		
Stofnfé		275.483	264.887
Óráðstafað eigið fé		54.420	47.441
Eigið fé samtals		<u>329.903</u>	<u>312.328</u>
Skuldir og eigið fé samtals		<u>3.749.226</u>	<u>3.114.480</u>

Eiginfjárfirlit

	Stofnfé	Annað eigið fé	Samtals eigið fé
Breytingar á eigin fé 2017			
Eigið fé 1. janúar 2017	264.887	47.441	312.328
Endurmat á stofnfé	10.595	(10.595)	0
Greiddur arður	0	(15.893)	(15.893)
Hagnaður ársins	0	33.468	33.468
Eigið fé 31.12.2017	275.483	54.420	329.903

Breytingar á eigin fé 2016

Eigið fé 1. janúar 2016	259.693	37.597	297.290
Endurmat á stofnfé	5.194	(5.194)	0
Greiddur arður	0	(12.985)	(12.985)
Hagnaður ársins	0	28.022	28.022
Eigið fé 31.12.2016	264.887	47.441	312.328

Sjóðstreymisýfirlit fyrir árið 2017

	Skýr.	2017	2016
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður tímabilsins		33.468	28.022
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á sjóðstreymi:			
Hreinar vaxtatekjur	4	(128.088)	(120.556)
Virðisrýrnun (virðisaukning) útlána		(12.929)	(5.938)
Afskrift rekstrarfjármuna		1.498	784
Lífeyrisskuldbinding, hækkun	16	2.393	2.282
Skatteign, breyting		0	3.034
Gengismunur		2.610	70
Gengisbreytingar og söluhagnaður eigna		(3.169)	(4.014)
		(104.217)	(96.316)
Útlán og kröfur, breyting		(164.544)	(161.096)
Fjáreignir á gangvirði, breyting		0	3.996
Aðrar eignir, breyting		5.647	(4.185)
Innlán, breyting		603.084	73.552
Greidd lífeyrisskuldbinding	16	(2.393)	(2.282)
Aðrar skuldir, breyting		3.817	(1.843)
		341.394	(188.174)
Innheimtir vextir		191.400	202.686
Greiddir vextir		(64.071)	(79.664)
Handbært fé frá rekstri		468.723	(65.152)
Fjárfestingarhreyfingar			
Keyptir varanlegir rekstrarfjármunir	13	(3.231)	(2.340)
Seld hlutabréf		85	3.229
		(3.146)	889
Fjármögnunarhreyfingar			
Greiddur arður		(15.893)	(12.985)
		(15.893)	(12.985)
Hækkun (lækkun) handbærs fjár		449.684	(77.248)
Handbært fé í byrjun árs		1.883.737	1.964.259
Áhrif gengisbreytinga á erlendar bankainnstæður		795	(3.274)
Handbært fé í lok ársins		2.334.216	1.883.737

1. Almennar upplýsingar

Sparisjóður Strandamanna er skráður með lögheimili á Íslandi. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, efnahagsreikning, yfirlit yfir eigið fé, sjóðstreymisyfirlit og skýringar. Ársreikningur fyrir árið 2017 er gerður í íslenskum krónum, sem er starfsrækslugjaldmiðill Sparisjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

2. Reikningsskilaaðferðir

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um reikningsskil lánastofnana. Ársreikningurinn er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður. Ársreikningurinn er gerður á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að ákveðnar fjáreignir eru metnar á gangvirði. Þær eignir sem um ræður eru markaðsskuldabréf, hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða og eignahlutir í öðrum félögum.

Reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum.

2.1 Reikningshaldslegt mat

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna og skulda, tekna og gjalda. Þetta mat og tengdar forsendur eru byggðar á reynslu og ýmsum öðrum þáttum sem taldir eru eðlilegir undir viðkomandi kringumstæðum og mynda grundvöll þeirra ákvarðana sem teknar eru um bókfært verð eigna og skulda sem ekki liggur fyrir með öðrum hætti. Endanlegar niðurstöður kunna að vera frábrugðnar þessu mati.

Mat og undirliggjandi forsendur eru endurskoðaðar reglulega. Breytingar á reikningshaldslegu mati eru færðar á yfirstandandi tímabil þegar matið hefur einungis áhrif á það tímabil. Hins vegar er breytingin færð á yfirstandandi tímabil og síðari tímabil ef hún hefur áhrif á þau tímabil.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í skýringu 3

2.2 Tekjur og gjöld

a) Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir því sem þau falla til og er miðað við virka vexti. Meðal vaxtatekna og vaxtagjalda er dreifing á afföllum og yfirverði og annar mismunur sem er á upphaflega bókfærðu verði vaxtaberandi fjármálagernings og fjárhæð á gjalddaga miðað við virka vexti. Hafi útlán verið meira en þrjá mánuði í vanskilum eða metin í sérstakri tapsáhættu er hætt að tekjufæra vexti af þeim.

Aðferð virkra vaxta byggist á því að reiknað er endurgreiðsluvirði fjáreignar eða fjárskuldar og vaxtatekjum eða vaxtagjöldum dreift á viðeigandi tímabil. Virkir vextir er sú ávöxtunarkrafa sem núvörðir áætlað sjóðstreymi eða tekjur yfir áætlaðan líftíma fjármálagernings eða styttra tímabil, eftir því sem við á, þannig að það jafngildi bókfærðri fjárhæð fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar í efnahagsreikningi.

Þegar hlutfall virkra vaxta er reiknað áætla Sparisjóðurinn sjóðstreymi með tilliti til allra samningsþátta fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til útlánataps í framtíðinni. Útreikningurinn tekur til allra gjalda og greiðslna á milli aðila að samningnum, sem eru hluti af hlutfalli virkra vaxta sem og viðskiptakostnaði, yfirverði og afföllum.

b) Þjónustutekjur og þjónustugjöld

Sparisjóðurinn veitir ýmsa þjónustu til viðskiptavina sinna sem hann fær greitt fyrir. Þóknarir vegna þjónustu sem veitt er yfir ákveðið tímabil er dreift eftir því sem þjónustan er veitt.

Þjónustugjöld eru aðallega greiðslur vegna þjónustu sem Sparisjóðurinn kaupir af öðrum fjármálafyrirtækjum vegna viðskiptamanna sinna, en þau eru gjaldfærð eftir því sem þjónustan er fengin.

2.2 Tekjur og gjöld (framhald)

c) Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur og gjöld af veltufjáreignum og veltufjárskuldum fela í sér hagnað og tap vegna sölu, innlausnar og breytinga í gangvirði veltufjáreigna og veltufjárskulda.

Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning miðað við þann dag sem arðgreiðsla er samþykkt.

d) Aðrar tekjur

Aðrar tekjur eru færðar í rekstrarreikning þegar til þeirra hefur verið unnið.

e) Rekstrargjöld

Til rekstrargjalda teljast laun og launatengd gjöld, afskriftir rekstrarfjármuna og óefnislegra eigna og annar kostnaður svo sem húsnæðis-, markaðs- og tölvukostnaður.

2.3 Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok ársins. Gengismunur sem myndast við yfirfærslu í íslenskar krónur er færður í rekstrarreikning.

2.4 Virðisrýrnun

Bókfært verð eigna Sparisjóðsins er endurskoðað á hverjum reikningskiladegi til þess að ganga úr skugga um að eignin hafi ekki rýrnað að verðmæti. Virðisrýrnun er færð í rekstrarreikning hvenær sem bókfært verð eignar eða sjóðskapandi einingar er hærra en endurheimtanlegt verðmæti hennar.

a) Virðisrýrnun útlána

Ef eitthvað bendir til virðisrýrnunar útlána er bókfært verð þeirra lækkað gegnum sérstakan afskriftareikning, til núvirts endurheimtanlegs virðis, miðað við upphaflega vexti.

Ef virðisrýrnun gengur síðar til baka og slíkt má rekja til atburðar eftir að virðisrýrnun var færð, skal virðisrýrnun bakfærð að því marki sem hún er nú ofmetin með því að lækka afskriftareikning. Bakfærslan er færð í rekstrarreikning eins og upphaflega virðisrýrnunin.

Stjórnendur Sparisjóðsins meta fyrst hvort merki um virðisrýrnun eru til staðar fyrir hverja einstaka fjáreign sem telst veruleg ein og sér. Lán og kröfur sem ekki falla í þann flokk eru metin sem hluti af safni sem er metið í heild sinni með tilliti til virðisrýrnunar. Við mat á slíku safni er gengið út frá því að lán séu í eðli sínu áþekkt hvað varðar útlánaáhættu. Við mat á hugsanlegri virðisrýrnun er skoðað hvort líklegt sé að vænt framtíðarsjóðstreymi lánasafnsins hafi orðið fyrir skerðingu og hvort hægt sé að meta rýrnunina án þess þó að eynamerkja hana ákveðnum lánnum.

Tvær grunnaðferðir eru notaðar til að reikna virðisrýrnunartap, annars vegar á einstökum lánnum og hins vegar tap á ákveðnum lánasöfnum. Áætlað tap vegna síðari atburða, án tillits til líkinda þeirra, er ekki fært.

Hlutlægar vísbendingar um virðisrýrnun innihalda sýnileg gögn um eftirfarandi tapaðstæður:

- (i) umtalsverðir fjárhagsörðuleikar lántakanda;
- (ii) samningsrof, svo sem vanskil á afborgun á vöxtum eða greiðslum af höfuðstól;
- (iii) Sparisjóðurinn veitir lántakanda, af viðskiptalegum eða lagalegum ástæðum, sem tengjast fjárhagsvandráðum lántakanda, ívilnun í formi endurfjármögnunar sem annars myndi ekki koma til greina af hálfu lánveitanda;
- (iv) það er orðið líklegt að lántakandi verði gjaldþrota eða undirgangist annars konar fjárhagslega endurskipulagningu;
- (v) virkur markaður er ekki lengur til staðar fyrir viðkomandi fjárhagslegu eign vegna fjárhagslegra vandráða; eða
- (vi) greinileg gögn sem benda til mælanlegrar lækkunar á áætluðu framtíðarsjóðstreymi frá lánasafni frá upphaflegri færslu eignanna, þótt minnkunin verði enn ekki greind á einstakur fjáreignir í safninu, þar á meðal;
- óhagstæðar breytingar á greiðslustöðu lántakenda í safninu; eða
- almennar þjóðhagslegar eða staðbundnar efnahagsástæður sem tengjast eignum Sparisjóðsins.

2.4 Virðisrýrnun (framhald)

Útlán metin hvert fyrir sig

Virðisrýrnun á einstökum útlánum er ákvörðuð með mati á áhættu í hverju tilfelli fyrir sig. Sparisjóðurinn metur á hverjum reikningsskiladegi hvort fyrir liggi raunverulegar vísbendingar um virðisrýrnun einstakra lána. Þessu verklagi er beitt við öll lán sem teljast mikilvæg. Við ákvörðun slíks virðisrýrnunartaps á einstökum metnum lánnum er tillit tekið til eftirfarandi þátta:

- heildaráhætta Sparisjóðsins gagnvart viðskiptavininum;
- upphæð og tímasetning væntanlegra inngreiðslna og endurheimta;
- líklegur ágóði til Sparisjóðsins við búskipti eða gjaldþrot;
- hversu flókið er að ákvarða heildarupphæðir og mat á öllum kröfum á lántaka og hversu mikil lagaleg og tryggingarleg óvissa er fyrir hendi;
- söluverðmæti trygginga (eða annarra lækunarþátta) og líkindi á endurheimtu með árangri; og
- líklegur frádráttur kostnaðar við endurheimtur útistandandi upphæða.

Virðisrýrnunartap er reiknað með því að bera saman núvirði vænts framtíðarsjóðstreymis, núvirt miðað við upphaflega virka vexti lánsins, við núverandi bókfært verð og fjárhæð taps sem er fært í rekstrarreikning. Bókfært verð virðisrýrðra lána er lækkað með notkun afskriftareiknings. Þegar lán er með breytilegum vöxtum, er ávöxtunarkrafa við mælingu á virðisrýrnunartapi núverandi virkir vextir lánsins.

Söfn útlána metin

Þar sem útlán hafa verði metin sérstaklega og engar vísbendingar fundist um tap eru þau flokkuð í söfn á grundvelli svipaðra lánaáhættueinkenna til að reikna út heildarvirðisrýrnun. Þetta tap nær til lána sem eru virðisrýrð á reikningsskiladegi, en verða ekki greind sem slík fyrr en síðar.

Virðisrýrnun á safni er ákvörðuð með tilliti til eftirfarandi:

- framtíðarsjóðstreymi í lánasafni sem metið er með tilliti til virðisrýrnunar er áætlað á grundvelli samningsbundins sjóðstreymis eignanna.
- söguleg tapreynsla í söfnum með svipuðum áhættueinkennum (t.d. eftir atvinnugrein, lánshæfismati eða tegund láns);
- áætlaður tími frá tapi þar til tapið er greint og fært með sérstöku framlagi í afskriftareikning;
- mat stjórnar byggt á reynslu um hvort núverandi efnahags- og lánsaðstæður séu þannig og raunveruleg tapshætta sé önnur en tapsreynsla fyrri ára gefur tilefni til að ætla.

Áætlaður tími milli taps og staðfestingar á því er ákvarðaður fyrir hvert tilgreint safn.

Áætlaðar breytingar á framtíðarsjóðstreymi í eignahópum ættu að vera í samræmi við breytingar á sýnilegum gögnum á hverjum tíma (til dæmis breytingum á eignaverði, greiðslustöðu eða öðrum þáttum sem benda til breyttra líkinda á tapi á safninu og stærð taps). Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru til að áætla framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega af Sparisjóðnum til að lágmarka mun á milli áætlaðs og raunverulegs taps.

Endanlegar afskriftir

Útlán eru færð sem endanlega töpuð, ýmist að hluta eða fullu, þegar engar raunhæfar líkur eru á að endurheimta fjárhæðirnar sem færðar eru út.

Viðsnúningur virðisrýrnunar

Ef virðisrýrnun lækkar síðar og hægt er að rekja það til atvika sem urðu eftir að virðisrýrnunin var viðurkennd, þá er fyrri færsla á virðisrýrnun tekjufærð á rekstrarreikningi.

2.5 Tekjuskattur

Tekjuskattur af afkomu ársins samanstendur af skatti til greiðslu og frestuðum skatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikninginn að undanskildum þeim tilfellum þegar hann tengist liðum sem skráðir eru beint á eigið fé, en þá er hann bókaður þar líka.

Skattur til greiðslu er sá skattur sem gert er ráð fyrir að þurfi að greiða af tekjuskattsskyldri afkomu tímabilsins, miðað við skattprósentur í gildi eða sem búið er að tilkynna um að verði í gildi á lokadagsetningu efnahagsreiknings, og allar breytingar sem gerðar hafa verið á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestuð skattinneign og skattskuld hefur verið reiknuð og bókuð í efnahagsreikning. Útreikningurinn byggist á mismun efnahagsliða í skattauppgjöri annars vegar og ársreikningi hins vegar. Mismunurinn stafar af því að tekjuskattstofn félagsins er miðaður við aðrar forsendur en reikningsskil þess. Tekjuskattsskuldbinding er færð vegna allra tímamismuna en reiknuð skattinneign er færð vegna tímamismuna ef líkur eru á að þeir nýtist á móti skattskyldum hagnaði í framtíðinni. Reiknaðar skattinneignir og skattskuldbindingar eru einungis færðar til lækkunar hvor á annarri ef þær tengjast sköttum sem lagðir eru á af sömu skattyfirvöldum.

Bókfært verð reiknaðrar skattinneignar er yfirfarið á reikningsskiladegi og fært niður ef ekki eru lengur taldar líkur á að skattskyldur hagnaður í framtíðinni muni vera nægjanlegur til að nýta eignina að fullu leyti eða að hluta. Frestaðar skatteignir eru lækkaðar þannig að það er ekki lengur líklegt að tengdur skattur verði innleystur.

Fjársýsluskattur

Sparisjóðurinn greiðir fjársýsluskatt, en skatturinn er lagður á fjármálafyrirtæki og váttryggingarfélög. Skatturinn er lagður á laun og er hann gjaldfærður með launum og launatengdum gjöldum

2.6 Handbært fé

Til handbærs fjár í yfirliti um sjóðstreymi teljast sjóður, óbundnar innstæður í fjármálafyrirtækjum, ríkisvixlar endurseljanlegir í fjármálafyrirtækjum og gjaldkræfar kröfur á lánaðanir.

2.7 Útlán

Útlán og kröfur eru óafleiðutengdar fjáreignir með föstum eða skilgreindum gjalddögum sem eru ekki skráðar á virkum markaði. Útlán og kröfur innifela lán sem Sparisjóðurinn veitir viðskiptavinum sínum, þátttöku í útlánum frá öðrum lánveitendum og yfirtekin lán sem eru ekki skráð á virkum markaði og sjóðurinn hefur engar áætlanir um að endurselja strax eða í náinni framtíð.

Útlán eru færð þegar lántakendum eru greiddir út fjármunir tengdir útláninu. Fjáreignir eru við upphaflega skráningu færð á gangvirði, sem er lánsfjárhæðin auk viðskiptakostnaðar. Þau eru því næst færð á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru innifaldir í bókfærðri fjárhæð lána og krafna.

2.8 Hlutabréf og skuldabréf

Sparisjóðurinn tilgreinir fjáreignir í upphafi sem fjáreignir á gangvirði þar sem breytingar á gangvirði eru færðar í gegnum rekstrarreikning, sem hreinar tekjur eða gjöld af fjáreignum og fjárskuldum.

2.9 Ákvörðun gangvirðis

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda sem eru skráðar á virkum markaði er sama og skráð verð þeirra. Matsaðferðum er beitt á alla aðra fjármálagerninga við útreikning á gangvirði þeirra. Fjáreign eða fjárskuld telst vera skráð á virkum markaði ef opinbert verð er fáanlegt frá kauphöll eða öðrum óháðum aðila og verðið endurspeglar raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli ótengdra aðila.

Matsaðferðir geta falið í sér að notast er við verð í nýlegum viðskiptum á milli ótengdra aðila, tekið er mið af verðmæti annarra fjármálagerninga sem eru að áþekkir þeim gerningi sem um ræðir eða stuðst við aðferðir til að meta núvirt fjársteymi eða aðrar verðmatsaðferðir. Við beitingu matsaðferða eru allir þættir notaðir sem markaðsaðilar myndu nota við verðmat og aðferðirnar eru í samræmi við viðurkenndar aðferðir við að verðleggja fjármálagerninga.

Besta sönnun á gangvirði afleiðusamninganna í upphafi er kaupverðið, nema gangvirði gerningsins sé sannanlegt með samanburði við önnur skráð og nýleg markaðsviðskipti á sama fjármálagerningi eða byggt á matsaðferð þar sem breytur byggjast eingöngu á markaðsgögnum. Þegar slík gögn eru fyrir hendi færir Sparisjóðurinn hagnað eða tap á upphaflegum skráningardegi gerninga.

2.10 Skráning og afskráning fjáreigna og fjárskulda

Kaup og sala fjáreigna eru skráð á þeim degi sem viðskiptin fara fram. Þau eru færð á þeim degi sem Sparisjóðurinn skuldbindur sig til að kaupa eða selja eign, nema vegna útlána, sem eru skráð þegar fjármagn er afhent lántakanda. Fjáreignir eru afskráðar þegar rétturinn til að fá fjársteymi af fjáreign er ekki lengur til staðar eða þegar áhætta og ávinningur af eignarhaldinu hefur verið flutt frá Sparisjóðnum.

Fjárskuld er skráð þegar sparisjóðurinn verður hluti af samningsbundnum skuldagerningi. Fjárskuld er afskráð þegar skuldbinding Sparisjóðsins er gerð upp með greiðslu, skuldaraðili fellur frá kröfunni eða fjárskuldin er felld úr gildi.

2.11 Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð sýnd í efnahagsreikningi þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda nettó eða innleysa eignina og greiða skuldina á sama tíma.

2.12 Rekstrarfjármunir

a) Eignir í eigu Sparisjóðsins

Rekstrarfjármunir eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisýrnum

Kostnaður sem fellur til vegna endurnýjunar rekstrarfjármuna er eignfærður þegar hann fellur til, ef líklegt er að framtíðarhagnaður sem felst í eigninni muni renna til Sparisjóðsins og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi sem gjöld þegar til hans er stofnað.

c) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna og færðar í rekstrarreikninginn. Land er ekki afskrifað. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Fasteignir.....	50 ár
Húsbúnaður, skrifstofuáhöld og tæki.....	5 ár

Niðurlagsverð er endurmetið árlega svo framarlega sem það er ekki óverulegt.

Skýringar

2.13 Fastafjármunir til sölu

Fastafjármunir til sölu er eignir sem Sparisjóðurinn hefur eignast vegna fullnustu á kröfum. Eignirnar er í sölumæðferð og eru eignfærðar á því sem lægra reynist af kostnaðarverði eða gangvirði að frádregnum áætluðum sölukostnaði

2.14 Innlán

Innlán eru færð upphaflega á gangverði og eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði.

2.15 Lífeyrisskuldbinding

Skuldbinding sem færð er í efnahagsreikning vegna lífeyrisskuldbindinga er áætlað núvirði skuldbindingar á reikningsskiladegi. Núvirði lífeyrisskuldbindingarinnar er ákvarðað með því að áætla núvirt framtíðarsjóðstreymi skuldbindingarinnar.

2.16 Aðrar eignir og aðrar skuldir

Aðrar eignir og aðrar skuldir eru færðar á kostnaðarverði.

2.17 Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikning þegar lagaleg skylda, sem leiðir af liðnum atburðum, hvílir á Sparisjóðnum, og líklegt þykir að útstreymi hagrænna gæða þurfi að koma til við uppgjör skuldbindingarinnar. Ef áhrifin eru veruleg eru skuldbindingarnar ákveðnar með því að afvaxta áætlað framtíðarfjárstreymi með hlutfalli fyrir skatta og meta þannig áhættuna sem tengist skuldbindingunni.

2.18 Eigið fé

a) Stofnfé

Ef stofnfé er keypt af stofnfjáráðila er sú fjárhæð sem greidd er, þar með talinn viðskiptakostnaður, færð til lákkunar á eigin fé.

b) Arðgreiðslur

Arðgreiðslur á stofnfé eru færðar til lákkunar á eigin fé á því tímabili sem þær eru samþykktar af aðalfundi Sparisjóðsins.

3. Mat stjórnenda og ályktanir við beitingu reikningsskilaaðferða

Sparisjóðurinn framkvæmir mat og beitir ályktunum sem hafa áhrif á fjárhæðir eigna og skuldbindinga. Þetta mat og ályktanir eru stöðugt endurmetnar og byggjast á reynslu og öðrum þáttum, þar með talið væntingum til atburða í framtíðinni, sem taldar eru raunhæfar við núverandi kringumstæður.

a) Virðisrýrnun útlána og krafna

Útlánasafnið er endurskoðað reglulega til að meta virðisrýrnun. Áður en ákvörðun er tekin um færslu virðisrýrnunar þarf Sparisjóðurinn að meta hvort hlutlæg gögn gefi til kynna mælanlega lákkun á væntu framtíðarsjóðsstreymi ýmist frá einstökum lánnum eða frá safni lána áður en lákkun verður merkjánleg hjá einstöku láni í safninu. Þetta geta verið vísbendingar um breytingar á greiðslugetu lántakanda eða efnahagsástandi. Stjórnendur nota mat sem byggir á sögulegri reynslu af eignum með einkenni tapsáhættu og hlutlæg merki virðisrýrnunar þegar meta skal framtíðarsjóðstreymi. Aðferðafræðin og ályktanirnar sem notaðar eru við að meta bæði upphæðir og tímasetningar á framtíðarsjóðstreymi eru endurskoðaðar reglulega með það að markmiði að minnka muninn á áætluðu tapi og raunverulegu tapi.

Skýringar

4. Hreinar vaxtatekjur

Vaxtatekjur og vaxtagjöld sundurliðast þannig:	2017	2016
Vaxtatekjur af kröfum á lánastofnanir.....	103.462	121.153
Lán og kröfur.....	95.747	91.405
Aðrar vaxtatekjur.....	143	33
Vaxtatekjur samtals	199.352	212.592
Innlán frá lánastofnunum.....	14	126
Innlán	71.250	91.910
Vaxtagjöld samtals	71.264	92.036
Hreinar vaxtatekjur.....	128.088	120.556

5. Hreinar þjónustutekjur

Þjónustutekjur og þjónustugjöld sundurliðast þannig:	2017	2016
Útlán.....	2.337	2.259
Ábyrgðapóknun.....	638	379
Aðrar þjónustutekjur.....	36.352	24.717
Þjónustutekjur samtals	39.328	27.355
Önnur þjónustugjöld.....	3.064	2.481
Hreinar þjónustutekjur.....	36.264	24.874

6. Hreinar tekjur (gjöld) af öðrum fjáreignum og fjárskuldum

Hreinar tekjur (gjöld) af öðrum fjáreignum og fjárskuldum greinast þannig:	2017	2016
Matsbreyting á hlutabréfum og skuldabréfum.....	3.228	2.162
Sölutap verðbréfa.....	0	(664)
Hreinar tekjur af öðrum fjáreignum og fjárskuldum samtals	3.228	1.499

7. Aðrar rekstrartekjur

Aðrar rekstrartekjur sundurliðast þannig:	2017	2016
Umboðslaun.....	12.374	12.164
Aðrar tekjur.....	573	572
	12.948	12.737

Skýringar

8. Starfsmannamál

Laun og launatengd gjöld greinast þannig:

	2017	2016
Laun	42.202	38.937
Launatengd gjöld	13.850	10.833
	56.052	49.770

Laun og þóknanir til stjórnenda Sparisjóðsins, auk stofnfjáreignar, greinast þannig:

	2017		2016	
	Laun og hlunnindi	Stofnfjárlutir í árslok	Laun og hlunnindi	Stofnfjárlutir í árslok
Guðmundur B. Magnússon, sparisjóðsstjóri.....	12.326	5.491	12.152	5.280
Björn Torfason, stjórnarformaður.....	1.152	7.742	1.024	7.444
Guðjón Sigurgeirsson, stjórnarmaður.....	576	7.742	512	7.444
Þórður Sverrisson, stjórnarmaður.....	576	7.742	512	7.444
Jenný Jensdóttir, stjórnarmaður.....	576	11.613	512	11.166
Víðir Álfgeir Sigurðarson, stjórnarmaður.....	878	7.742	776	7.444
	16.083	48.072	15.488	46.223

Starfsmannafjöldi Sparisjóðsins umreiknaður í heilsársstörf er sem hér segir:

	2017	2016
Meðalfjöldi starfsmanna á árinu.....	4,75	4,75

9. Annar rekstrarkostnaður

Annar rekstrarkostnaður greinist þannig:

	2017	2016
Tölvuþjónusta.....	59.806	47.544
Endurskoðunar- og reikningsskilakostnaður.....	11.545	12.718
Sérfræðiþjónusta.....	664	1.628
Framlag í tryggingarsjóð innstæðueigenda.....	8.391	6.909
Húsnæðis og skrifstofukostnaður.....	3.245	2.231
Markaðskostnaður.....	529	967
Félagsgjöld SÍSP og önnur félagsgjöld.....	6.571	3.776
Ýmis annar kostnaður.....	9.078	8.256
Önnur rekstrargjöld samtals	99.829	84.030

Skýringar

9. Annar rekstrarkostnaður (framhald)

Endurskoðunar- og reikningsskilakostnaður sundurliðast þannig:

	2017	2016
Deloitte ehf.		
Endurskoðun	6.042	5.340
Önnur þóknun.....	3.350	3.562
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	9.392	8.902
Ernst & Young ehf.		
Innri endurskoðun.....	834	2.373
KPMG ehf.		
Önnur þóknun.....	1.319	1.443
Samtals þóknun til endurskoðenda.....	11.545	12.718

Í þóknun fyrir endurskoðun felst vinna við endurskoðun á ársreikningi auk vinnu sem stjórn Sparisjóðsins hefur falið endurskoðendum og telst falla undir eðlilegan hluta af starfi þeirra. Undir önnur verkefni fellur einkum ýmis sérfræðiaðstoð.

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur hefur verið reiknaður og færður í ársreikninginn. Ekki kemur til greiðslu tekjuskatts hjá Sparisjóðnum á árinu 2018 þar sem tekjuskattstofn sjóðsins er neikvæður.

Virkur tekjuskattur greinist þannig:

	2017		2016	
	Fjárhæð	%	Fjárhæð	%
Hagnaður fyrir skatta	33.468		31.056	
Tekjuskattur af afkomu ársins	6.694	20,0%	6.211	20,0%
Fenginn arður til frádráttar	0	0,0%	(119)	-0,4%
Skattaleg leiðrétting verðbréfa	149	0,4%	42	0,1%
Ófrádráttarbær kostnaður	3	0,0%	3	0,0%
Leiðrétting frá fyrra ári	0	0,0%	(2)	0,0%
Breyting skatteignar	(6.846)	-20,5%	(3.103)	-10,0%
Tekjuskattur samkvæmt rekstrarreikningi	0	0,0%	3.034	9,8%

Skýringar

10. Tekjuskattur (framhald)

Skattur í efnahagsreikningi:

	Eignir
Skattinneign.....	6.868

Breyting skatteignar og skattskuldbindingar á árinu greinist þannig:

	Eignir
Reiknuð skattinneign 1.1.2016.....	9.901
Reiknaður tekjuskattur vegna ársins 2016.....	(3.034)
Reiknuð skattinneign 1.1.2017.....	6.868
Reiknaður tekjuskattur vegna tímabilsins.....	0
Reiknuð skattinneign 31.12.2017.....	6.868

Yfirfæranlegt tap nýtt á móti skattskyldum hagnaði á næstu 10 árum eftir að það myndast. Yfirfæranlegt tap í lok árs nam 122,2 millj kr. og nýttast til ársloka 2019.

Tekjuskattsinneign/(-skuldbinding) greinast þannig á einstaka liði efnahagsreikningsins:

	31.12.2017	31.12.2016
Varanlegir rekstrarfjármunir	(231)	(297)
Aðrir liðir.....	346	(12)
Áhrif af yfirfæranlegu skattalegu tapi	6.754	7.179
	6.868	6.868

11. Útlán til viðskiptavina

Útlán og kröfur greinast þannig eftir útlánsformum:

	31.12.2017	31.12.2016
Yfirdráttarlán.....	135.696	212.584
Skuldabréf.....	1.121.329	907.915
	1.257.024	1.120.500

Lán og kröfur greinast þannig eftir lántakendum:

	31.12.2017	31.12.2016
Atvinnugreinar:		
Sjávarútvegur	103.851	100.552
Iðnaður og byggingarstarfsemi	125.009	64.790
Þjónustustarfsemi	250.183	298.464
Einstaklingar og íbúðabyggingar	777.980	656.694
	1.257.024	1.120.500

Skýringar

11. Útlán og kröfur (framhald)

Breytingar á afskriftareikningi útlána og krafna greinast þannig:

	Sérstakur	Almennur	Samtals 31.12.2017	Samtals 31.12.2016
Afskriftareikningur í ársbyrjun	23.250	14.000	37.250	56.036
Upplausn / framlag virðisrýrnunar útlána á árinu.....	(12.929)		(12.929)	(5.938)
Endanlega töpuð útlán og kröfur	(6.921)		(6.921)	(12.848)
Afskriftareikningur í lok ársins	3.400	14.000	17.400	37.250
Afskriftareikningur útlána í hlutfalli af útlánum og veittum ábyrgðum.....	0,3%	1,0%	1,3%	3,7%

12. Fjáreignir

Skuldabréf

	31.12.2017	31.12.2016
Hlutdeildarskírteini og óskráð skuldabréf.....	59.592	55.679

Hlutabréf

	31.12.2017	31.12.2016
Óskráð hlutabréf.....	6.103	6.932

Hlutabréf sundurliðast þannig:

	Eignarhlutur	Nafnverð	Bókfært verð
Reiknistofa bankanna hf., Reykjavík.....	0,1%	125	1.022
Hornsteinar fasteignafélag ehf., Hólmavík.....	19,2%	3.250	2.240
Stoðir hf., Reykjavík.....	0,0%	1.432	1.919
Önnur félög.....			922
Staða í lok tímabils.....			6.103

Skýringar

13. Rekstrarfjármunir

Rekstrarfjármunir greinast þannig á árinu:

	Fasteignir og lóðir	Húsbúnaður og skrifstofuáhöld	Samtals
Kostnaðarverð			
Staða í ársbyrjun	9.155	12.749	21.904
Eignfært á árinu	0	3.231	3.231
Staða í lok ársins	9.155	15.980	25.135
Afskriftir			
Staða í ársbyrjun	3.311	8.849	12.160
Afskrift á árinu	189	1.309	1.498
Staða í lok ársins	3.500	10.157	13.658
Bókfært verð			
Bókfært verð í ársbyrjun	5.844	3.901	9.744
Bókfært verð í lok ársins	5.655	5.823	11.477
Afskriftarhlutföll	2%	20%	

Fasteignamat og váttryggingamat eigna Sparisjóðsins í árslok greinist þannig í árslok 2017:

	Fasteignamat	Váttryggingamat
Fasteignir og lóðir.....	7.473	41.705

14. Aðrar eignir

Aðrar eignir greinast þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Önnheimtar tekjur.....	10.056	15.703

15. Almenn innlán

Innlán skiptast þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Öbundin innlán.....	2.920.394	2.461.536
Bundin innlán.....	450.359	299.034
	3.370.753	2.760.570

Skýringar

16. Lífeyrisskuldbinding

Sparisjóðurinn ber ábyrgð á eftirlaunum eins af fyrrverandi sparisjóðsstjórum. Áætlaður útreikningur skuldbindingar sjóðsins vegna þessa nemur 7,5 millj. kr. í lok desember 2017.

Breyting skuldbindingarinnar á árinu greinist þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Lífeyrisskuldbinding í upphafi árs.....	7.500	7.500
Aukning á árinu.....	2.393	2.282
Greitt út á árinu.....	(2.393)	(2.282)
Lífeyrisskuldbinding í lok ársins.....	7.500	7.500

17. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:

	31.12.2017	31.12.2016
Ogreidd laun- og launatengd gjöld.....	9.035	4.928
Ogreiddur fjármagnstekjuskattur.....	10.687	12.374
Ogreiddur kostnaður og aðrar skuldir.....	21.348	16.780
	41.070	34.082

18. Eigið fé

Samkvæmt samþykktum Sparisjóðsins nemur stofnfé hans 275,5 milljónum króna og er það í eigu 103 aðila. Heildar eigið fé í lok tímabilsins nemur 329,9 milljónum króna eða um 8,8% af heildareignum sjóðsins. Eiginfjárlutfall sem reiknað er samkvæmt ákvæðum 84. gr. laga um fjármálafyrirtæki er 27,7 % en má lægst vera 8%. Fjármálaeftirlitið hefur lokið við mat á eiginfjárþörf sparisjóðsins samkvæmt svonefndu SREP ferli og er hún 11,15%. Með tilkomu eiginfjáráuka sem lagðir eru á fjármálafyrirtæki í landinu í áföngum frá 2016 skal eiginfjárlutfall sparisjóðsins vera eftirfarandi:

	1.1.2017	1.3.2017	1.11.2017	1.1.2018	1.1.2019
Lágmarkskrafa.....	11,15%	11,15%	11,15%	11,15%	11,15%
Verndunarauki.....	1,75%	1,75%	1,75%	2,50%	2,50%
Kerfisáhættuauki.....	1,50%	1,50%	1,50%	2,00%	3,00%
Sveiflujöfnunarauki.....		1,00%	1,25%	1,25%	1,25%
Samanlögð krafa	14,40%	15,40%	15,65%	16,90%	17,90%

Hluti eiginfjáráukanna tekur mið af þjóðfélagsaðstæðum og getur breyst með breyttum aðstæðum og ber að endurskoða innan tveggja ára. Heildaraukar sem sjóðnum er ætlað að ná eru 6,75% sem skiptast þannig að 3% eru vegna kerfisáhættu, 2,5% vegna verndar og 1,25% vegna sveiflujöfnunar. Einungis kerfisáhættuauki getur haft áhrif á rekstrarhæfi sjóðsins. Aðrir eiginfjáráukar geta haft áhrif til takmörkunar á ráðstöfun hagnaðar s.s. komið í veg fyrir arðgreiðslur eða annað sem rýrt getur eiginfjárstöðu sjóðsins. Sjóðurinn er í árslok 2017 vel yfir öllum þessum aukum.

Skýringar

18. Eigið fé (framhald)

	31.12.2017	31.12.2016
Eiginfjárlutfall reiknast þannig		
Eigið fé samkvæmt ársreikningi.....	329.903	312.328
Skatteign.....	(6.868)	(6.868)
Eiginfjárgrunnur samtals	323.035	305.460
Eiginfjárkrafa vegna útlánaáhættu.....	69.090	63.677
Eiginfjárkrafa vegna markaðsáhættu.....	58	100
Eiginfjárkrafa vegna rekstraráhættu.....	23.980	21.257
Eiginfjárkrafa samtals	93.128	85.034
Eiginfjárlutfall A+B.....	27,7%	28,7%

19. Upplýsingar um tengda aðila

Sparisjóðurinn hefur skilgreint samband tengdra aðila sem stjórn Sparisjóðsins og sparisjóðsstjóra og nánustu fjölskyldu þeirra einstaklinga sem falla þarna undir. Einnig hefur verið skilgreint samband við einingar með umtalsverð ítök hjá stærstu stofnfjáraðilum Sparisjóðsins. Viðskipti við tengda aðila eru á armslengdargrunni.

	31.12.2017	31.12.2016
Útlán: stjórnendur og tengdir aðilar.....	17.899	6.674
Innlán: stjórnendur og tengdir aðilar.....	70.767	95.936

20. Utan efnahagsreiknings

Sparisjóðurinn hefur gengist í ábyrgðir fyrir viðskiptamenn sína og veitt þeim yfirdráttarheimildir á tékkareikninga. Nýttar yfirdráttarheimildir eru færðar í bækur Sparisjóðsins en ónýttar heimildir og ábyrgðir greinast þannig.

	31.12.2017	31.12.2016
Veittar ábyrgðir vegna viðskiptamanna	51.939	36.171
Ónýttar yfirdráttar og kortaheimildir	302.102	287.759
	354.041	323.929

21. Áhættugreining

21.1 Áhættustýring

Áhættustýring felur í sér að stýra áhættu Sparisjóðsins með sem skilvirkustum hætti og gera áhættustýringuna sem gagnsæjasta, allt frá stjórn til þeirra einstöku starfsmanna sem taka ákvörðun sem í er fólgin áhætta. Stjórnendur og Stjórn greina áhættu Sparisjóðsins á hverjum tíma, fylgjast með og meta áhættuþætti og hafa eftirlit með að viðmiðunarmörk einstakra áhættuþátta séu virt. Skilvirkar aðferðir og aðgerðir við mat á áhættu eru því grundvöllur áhættustýringar Sparisjóðsins. Stjórn Sparisjóðsins ákveður megin stefnur hvað varðar áhættustýringu og setur mörk ásættanlegrar áhættu í daglegum rekstri Sparisjóðsins. Stjórnin setur markmið varðandi áhættustýringu og eftirlit með áhættuþáttum, svo sem útlánaáhættu, lausafjárahættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu.

21.2 Framkvæmd áhættustýringar

Stjórnendur Sparisjóðsins hafa með höndum eftirlit og skýrslugerð varðandi mismunandi tegundir áhættu.

Ákvarðanatæka byggist á skipulagi þar sem stjórn Sparisjóðsins hefur falið aðilum umboð til að gefa út leiðbeiningar og markmið varðandi ásættanlega áhættu og ákveða einstakar stöður út frá stærð og áhættu. Upplýsingar um áhættustöður eru reglulega kynntar fyrir stjórn Sparisjóðsins.

21.3 Eftirlit og stýring lausafjárahættu

Lausafjárahætta er hætta á tapi vegna þess að ekki er hægt að standa við skuldbindingar þegar þær gjaldfalla. Sparisjóðurinn fylgist með lausafjárahættu sinni með greiningu á gjalddögum fjáreigna og fjárskulda til að geta endurgreitt allar skuldir á gjalddaga. Sparisjóðurinn þarf alltaf að hafa nægjanlegt laust fé til að geta mætt bæði fyrirséðum og ófyrirséðum greiðsluskuldbindingum. Sparisjóðurinn hefur sett sér reglur varðandi lausafjárstöðu og fjármögnun og er þeim ætlað að tryggja og viðhalda sveigjanleika. Þetta felur meðal annars í sér aðgang að lánalínum, yfirdráttarheimildum og fjáreignum sem auðvelt og fljótlegt er að selja, svo sem ríkisvæxlum og ríkisskuldabréfum.

Auk þess er fylgst með lausafjárahættu með skýrslum um lausafjárhlutfall sem sendar eru reglulega til Fjármálaeftirlitsins og Seðlabanka Íslands. Lausafjárhlutfallið sýnir hlutfallið milli eigna og skulda eftir því hversu langt er til gjalddaga þeirra.

21.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Fjáreignir og fjárskuldir Sparisjóðsins greinast þannig eftir gjalddögum*:

31.12.2017	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	2.334.216				2.334.216
Kröfur á lánastofnanir.....	63.890				63.890
Útlán og kröfur	133.194	175.271	401.685	546.874	1.257.024
Skuldabréf.....	59.592				59.592
Hlutabréf.....	6.103				6.103
	2.596.994	175.271	401.685	546.874	3.720.824
Almenn innlán.....	2.920.394	88.306	215.771	146.282	3.370.753
Aðrar skuldir.....	30.383	10.687			41.070
	2.950.777	98.993	215.771	146.282	3.411.823
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(353.783)	76.278	185.914	400.593	309.001

* í ofangreindri greiningu er ekki tekið tillit til áætlaðra vaxtagreiðslna í framtíðinni. Upphæðir í töflunni eru ekki núvirtar.

Skýringar

21.4 Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

31.12.2016	Gjaldkræft 0-3 mán.	4-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Samtals
Sjóðir og innstæður.....	1.883.737				1.883.737
Kröfur á lánaðofnanir.....	15.317				15.317
Útlán og kröfur	169.561	194.729	266.989	489.220	1.120.500
Skuldabréf.....	55.679				55.679
Hlutabréf.....	6.932				6.932
	<u>2.131.226</u>	<u>194.729</u>	<u>266.989</u>	<u>489.220</u>	<u>3.082.164</u>
Almenn innlán.....	2.461.536	61.380	103.413	134.240	2.760.570
Aðrar skuldir.....	21.708	12.374			34.082
	<u>2.483.244</u>	<u>73.754</u>	<u>103.413</u>	<u>134.240</u>	<u>2.794.652</u>
Fjáreignir - fjárskuldir.....	(352.018)	120.975	163.576	354.980	287.512

21.5 Eftirlit og stýring markaðsáættu

Stefna Sparisjóðsins er að fylgjast náið með markaðsáættu í rekstrinum og gæta þess að ekki sé farið yfir þau mörk sem stjórn hefur sett. Markaðsáættu er stýrt með takmörkunum á stöðutökum og áættuviðmiðum.

21.6 Vaxtaáættu

Vaxtaáættu ræðst af mismun á vaxtakjörum innlána eða fjármögnunar annars vegar og útlánsvöxtum lánasafns hins vegar. Starfsemi Sparisjóðsins lýtur áættu vegna vaxtasveiflna að því marki að vaxtaberandi eignir og vaxtaberandi skuldir hafa mismunandi binditíma og eru endurreiknaðar á mismunandi tímum eða í mismunandi fjárhæðum.

Breytilegir vextir eigna og skulda geta einnig valdið áættu vegna sveiflna ýmissa breytilegra vaxtaviðmiða, svo sem innlánsvaxta og annarra mismunandi vaxtategunda. Starfsemi áættustýringar beinist að því að hámarka nettóvaxtatekjur að því tilskildu að markaðsvextir fari saman við stefnu stjórnar og áættuviðmið.

Heildarfjárhæð útlána sparisjóðsins sem ber fasta vexti nam 40,4 millj kr. í lok desember 2017 (2016: 2,9 millj kr.).

21.7 Verðbólguáættu

Sparisjóðurinn stendur frammi fyrir áættu vegna verðbólgu á Íslandi þar sem eignir tengdar neysluverðsvísitölu eru minni en samsvarandi skuldir. Allar eignir og skuldir með verðtryggingarákvæðum eru færðar með áföllnum verðbótum á hverjum tíma og verðbætur færðar í rekstrarreikning.

Heildarfjárhæð verðtryggðra eigna sparisjóðsins námu 676,1 millj kr. í lok desember 2017 (2016: 633,3 millj kr.) og heildarfjárhæð verðtryggðra skulda nam á sama tíma 537,9 millj kr. (2016: 385,3 millj kr.).

21.8 Gjaldeyrisáættu

Gjaldeyrisáættu er hætta á tapi vegna óhagstæðra hreyfinga á erlendum gjaldmiðlum. Stöðugt er fylgst með opinni gjaldeyrisstöðu í hverri mynt í eignasafni sjóðsins. Sparisjóðurinn stefnir að því að takmarka gjaldeyrisáættu og fylgist með henni í samhengi við heildar eigið fé sjóðsins.

Heildarfjárhæð eigna í erlendum gjaldmiðlum námu 61,5 millj kr. í lok desember 2017 (2016: 17,8 millj kr.) og heildarfjárhæð skulda í erlendum gjaldmiðlum nam á sama tíma 61,1 millj. kr. (2016: 16,9 millj kr.).

21.9 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er áhætta sem stafar af beinu eða óbeinu tapi sem á sér margvíslegar ástæður tengdar þróun rekstrarins, t.d. starfsmannamálum, tækni eða uppbyggingu Sparisjóðsins. Ytri ástæður, aðrar en lána-, markaðs- eða lausafjáraáhætta, geta stafað af lagalegum kröfum eða almennt viðurkenndum verklagsreglum fyrirtækja. Rekstraráhætta stafar af allri starfsemi Sparisjóðsins og snertir allar einingar í rekstrinum. Markmið Sparisjóðsins er að finna jafnvægi milli þess að lágmarka áhættu og tap og hámarka arðsemi án þess að útiloka frumkvæði starfsmanna. Stjórnendur þróa og útfæra reglur fyrir rekstraráhættu innan hverrar einingar í takt við almenn áhættuviðmið Sparisjóðsins.

21.10 Útlánaáhætta

Útlánaáhætta verður til með veitingu útlána. Fjárhæð útlánaáhattu í þessu tilliti kemur fram í bókfærðu verði eigna í efnahagsreikningi. Mótaðilaáhætta fylgir ýmsum öðrum fjáreignum, svo sem afleiðusamningum og markaðsskuldabréfum. Núverandi mótaðilaáhætta endurspeglast í bókfærðu verði þessara eigna í efnahagsreikningi. Sparisjóðurinn er einnig opinn fyrir mótaðilaáhattu vegna liða utan efnahagsreiknings eins og ónýtttra yfirdráttarheimilda og veittra ábyrgða.

Stjórn Sparisjóðsins setur almennar reglur um lánveitingar og ábyrgðir og ákveður lánastefnu Sparisjóðsins. Stjórnin hefur eftirlit með lánamálum og ákveður útlánaheimildir sparisjóðsstjóra en stjórn setur mörk heimilda annarra starfsmanna. Stjórnin afgreiðir lánamál umfram heimildir sparisjóðsstjóra. Stjórn og stjórnendur Sparisjóðsins sjá um eftirlit með öllum þáttum útlána, lánveitingum, tryggingum, samsetningu lánasafns og innheimtum.

Útlánasafni Sparisjóðsins er dreift milli skuldara, atvinnugreina og landsvæða. Útlánasafni Sparisjóðsins er stýrt þannig að enginn einn skuldari eða fjárhagslega tengdur hópur skuldara sé með stærra hlutfall útlánasafnsins en áhættureglur segja til um.

Viðskiptavinir teljast til stórra áhættuskuldbindinga ef heildarskuldbindingar þeirra eða fjárhagslega- eða stjórnunarlega tengdra aðila er umfram 10% af eigin fé Sparisjóðsins, að teknu tilliti til veða sem tryggja lánin, í samræmi við reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 216/2007 um stórar áhættuskuldbindingar fjármálafyrirtækja. Samkvæmt ofangreindum reglum má engin áhætta vera meiri en 25% af eigin fé. Í lok desember 2017 var enginn aðili með áhættuskuldbindingu umfram framangreint hámark.

Skýringar

22. Framlög til samfélagsverkefna

	Samtals
UMF. Geislinn.....	50
Eldri borgarar í Strandasýslu.....	60
Bríddsfélag Hólmavíkur.....	10
Sauðfjársetur á Ströndum - Náttúrub.sk.....	50
Bsv. Dagrenning, Hólmavík.....	225
Skíðafélag Strandamanna.....	360
Fél.sauðfjárbænda í Strandasýslu.....	60
Bsv. Strandasól, Árneshreppi.....	200
Skákhátíð á Ströndum (Hrókurinn).....	100
Bryggjuhátíð Drangnesi.....	100
Björgunarsveitin Björg.....	215
Hótel Djúpavík.....	100
Hitaveitusýning Drangnesi.....	50
	1.580

23. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 24. mars 2018